

BÁO CÁO

Công tác quản lý, giúp đỡ, phòng ngừa người bị bệnh tâm thần gây án trên địa bàn thị xã Đức Phổ

Thực hiện Kế hoạch số 91/KH-UBND ngày 26/4/2023 của Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Ngãi về việc kiểm tra, khảo sát thực tế công tác quản lý, giúp đỡ, phòng ngừa người bị bệnh tâm thần gây án trên địa bàn tỉnh, UBND thị xã báo cáo tình hình, kết quả thực hiện như sau:

I. TÌNH HÌNH LIÊN QUAN

- Hiện nay, trên địa bàn thị xã có 489 người bị bệnh tâm thần được quản lý tại các xã, phường (trong đó, 40 người không có mặt tại địa phương).

- Từ ngày 15/12/2019 đến nay, trên địa bàn thị xã xảy ra 03 vụ việc người bị bệnh tâm thần thực hiện hành vi phạm tội. Cụ thể:

(1) Khoảng 13 giờ 10 phút ngày 01/4/2020, tại nhà ông Trần Thanh Thử (ở thôn An Thổ, xã Phổ An), do mâu thuẫn trong thời gian sinh hoạt gia đình, Trần Thanh Truyền (Sinh năm 1986, ở thôn An Thổ, xã Phổ An) có hành vi dùng dao chém nhiều nhát vào đầu của Võ Thị Mỹ Thê (Sinh năm 1988, ở cùng thôn - là vợ của Trần Thanh Truyền). Hậu quả: Võ Thị Mỹ Thê chết tại chỗ; sau đó Truyền đến Công an xã Phổ An tự thú. Xét thấy vụ việc có dấu hiệu của tội "Giết người" nên Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an thị xã Đức Phổ đã báo cáo và đề xuất chuyển hồ sơ vụ việc trên đến Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an tỉnh để thụ lý, giải quyết theo thẩm quyền. Đối tượng bị bệnh tâm thần từ năm 2013. Hiện nay, Trần Thanh Truyền bị áp dụng biện pháp bắt buộc chữa bệnh tại Bệnh viện tâm thần Trung ương 2.

(2) Khoảng 16 giờ 30 phút ngày 27/01/2022, tại tổ dân phố Nam Phước, phường Phổ Vinh xảy ra vụ việc: ông Ngô Thanh Lâm¹ (Sinh năm 1991, ở tổ dân phố Nam Phước, phường Phổ Vinh) xảy ra cãi vã và đã dùng dao thái lan cắt cổ vợ mình là Lâm Thị Mộng (Sinh năm 1992, ở tổ dân phố Nam Phước, phường Phổ Vinh), hậu quả bà Lâm Thị Mộng bị thương. Xét thấy vụ việc có dấu hiệu của tội "Giết người" nên Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an thị xã Đức Phổ đã báo cáo và đề xuất chuyển hồ sơ vụ việc trên đến Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an tỉnh để thụ lý, giải quyết theo thẩm quyền. Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh Quảng Ngãi đã khởi tố vụ án, khởi tố bị can, bắt tạm giam và giám định tâm thần kinh đối với Ngô Thanh Lâm. **Kết quả:** Ngô Thanh Lâm bị bệnh: **Rối loạn loạn thần do sử dụng rượu, trạng thái hỗn hợp (10.56-**

¹ Ông Ngô Thanh Lâm đi làm ăn ở Thành phố Hồ Chí Minh, mới về tới địa phương Phường Phổ Vinh, thị xã Đức Phổ, tỉnh Quảng Ngãi lúc 13 giờ 30' ngày 27/01/2022 và có đến nhà ở nhà bạn trước khi về nhà thực hiện hành vi phạm tội.

ICD.10). Ngày 26/5/2022, Ngô Thanh Lâm bị áp dụng biện pháp bắt buộc chữa bệnh. Ngày 14/02/2023, Ngô Thanh Lâm được đình chỉ thi hành biện pháp bắt buộc chữa bệnh (*do đã ổn định*). Hiện nay Ngô Thanh Lâm đang làm ăn, sinh sống và tiếp tục điều trị ngoại trú bệnh tâm thần tại Thành phố Hồ Chí Minh.

(3) Ông Nguyễn Minh Long (Sinh năm 1966, ở thôn Nước Tia, xã Ba Tiêu, huyện Ba Tơ, tỉnh Quảng Ngãi) đã thực hiện hành vi cố ý làm hư hỏng tài sản, cụ thể: Ngày 13/6/2022 có hành vi đập phá trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Đức Phổ; Ngày 13/02/2023 có hành vi dùng búa đập một cánh cửa kính ra vào và các tấm đá lấp trên những trụ công, trụ hàng rào vườn hoa và biển trụ sở của UBND thị xã Đức Phổ; Ngày 24/3/2023 có hành vi đập phá cửa kính tại trụ sở UBND thị xã Đức Phổ; Ngày 17/4/2023 có hành vi đập phá trụ sở UBND thị xã Đức Phổ. Đối tượng Nguyễn Minh Long có tiền sử về bệnh tâm thần². Công an thị xã đã khởi tố vụ án, khởi tố bị can đối với ông Nguyễn Minh Long (đang thực hiện các thủ tục để đưa đối tượng đi giám định pháp y tâm thần).

II. KẾT QUẢ CÔNG TÁC THAM MUỖ, TRIỂN KHAI THỰC HIỆN CÁC VĂN BẢN CHỈ ĐẠO CỦA CHÍNH PHỦ, UBND TỈNH, CÁC BỘ, NGÀNH CÓ LIÊN QUAN

- Quán triệt, triển khai thực hiện nghiêm túc Nghị định số 20/2021/NĐ-CP ngày 15/3/2021 của Chính phủ quy định chính sách trợ giúp xã hội đối với đối tượng bảo trợ xã hội; Quyết định số 742/QĐ-UBND ngày 26/5/2021 của Chủ tịch UBND tỉnh về việc ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng, giai đoạn 2021 - 2025 trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi; Kế hoạch số 88/KH-UBND ngày 20/7/2020 của UBND tỉnh về tiếp nhận, quản lý, nuôi dưỡng, phục hồi chức năng tại Trung tâm Công tác xã hội tỉnh đối với người bị bệnh tâm thần không đủ điều kiện chăm sóc, quản lý tại gia đình có thể gây nguy hiểm cho cộng đồng; Kế hoạch số 36/KH-UBND ngày 26/02/2021 của UBND tỉnh về việc tăng cường các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người.

- UBND thị xã đã ban hành Kế hoạch số 379/KH-UBND ngày 07/3/2022 về thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng, giai đoạn 2021 - 2025 trên địa bàn thị xã Đức Phổ.

III. KẾT QUẢ CÁC MẶT CÔNG TÁC

1. Đối với lĩnh vực bảo đảm an ninh, trật tự

- Chỉ đạo các cơ quan, ban ngành, địa phương tổ chức tuyên truyền cho người thân người bị bệnh tâm thần hiểu biết về tác hại rượu bia và các chất kích

² Ngày 10/11/2017, ông Nguyễn Minh Long có hành vi dùng rựa đập phá gây hư hỏng một số tài sản tại Tòa án nhân dân huyện Đức Phổ (nay là thị xã Đức Phổ), Công an thị xã đã khởi tố vụ án, khởi tố bị can đối với ông Nguyễn Minh Long, Trung cầu giám định pháp y tâm thần đối với ông Nguyễn Minh Long. Kết quả: Dương sự bị bệnh Biến đổi nhân cách và hành vi thực tổn nặng/Động kinh (F07.8/G40-ICD.10). Từ ngày 24/10/2018 đến ngày 25/6/2020, đối tượng Nguyễn Minh Long bị áp dụng biện pháp bắt buộc chữa bệnh tại Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa theo Đề nghị số 447 ngày 19/9/2018 của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an thị xã Đức Phổ.

thích đối với người bị bệnh tâm thần, hướng dẫn biện pháp phòng ngừa, ngăn chặn người bị bệnh tiếp xúc hay sử dụng các chất kích thích: Đã tổ chức 16 lượt tuyên truyền tập trung với hơn 3.000 lượt người tham gia, tổ chức 12 buổi truyền thông tại cộng đồng với 365 người tham gia.

- Các lực lượng tại địa phương đã phối hợp thực hiện tốt công tác hỗ trợ, giúp đỡ và quản lý người bị bệnh tâm thần tại nơi cư trú. Vận động gia đình có người bị bệnh tâm thần hoặc có biểu hiện bị bệnh tâm thần tự nguyện đưa người thân đi khám và điều trị kịp thời, theo đúng phác đồ điều trị tại cơ sở y tế chuyên môn. Từ ngày 15/12/2019 đến nay, Công an cơ sở đã phối hợp với các lực lượng tại địa phương hỗ trợ gia đình đưa 09 lượt³ người bị bệnh tâm thần có biểu hiện trở nặng đi điều trị tại Bệnh viện Tâm thần tỉnh Quảng Ngãi để phòng ngừa người bị bệnh tâm thần gây án.

- Chỉ đạo lực lượng Công an, nhất là lực lượng Công an cơ sở thực hiện các biện pháp phòng ngừa, chủ trì phối hợp với các lực lượng liên quan theo dõi, quản lý, giám sát người tâm thần tại địa phương. Kịp thời phát hiện, ngăn chặn các vụ việc liên quan đến an ninh, trật tự do người bị bệnh tâm thần hoặc có biểu hiện bị bệnh tâm thần gây ra.

- Công tác điều tra, xử lý các vụ án do người bị tâm thần gây ra: Tiến hành điều tra, xác minh ban đầu 02 vụ việc có dấu hiệu của tội "Giết người" do người tâm thần gây ra và chuyển hồ sơ vụ việc cho Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an tỉnh Quảng Ngãi điều tra theo thẩm quyền. Công an thị xã đã khởi tố 01 vụ - 01 bị can (*đang thực hiện các thủ tục đưa đối tượng đi giám định pháp y tâm thần*).

2. Đối với lĩnh vực Lao động - Thương binh và Xã hội: Thường xuyên theo dõi, rà soát, kịp thời hỗ trợ, giúp đỡ người bị bệnh tâm thần không đủ điều kiện chăm sóc, quản lý tại gia đình. Trong kỳ, trên địa bàn thị xã không có trường hợp đề nghị tiếp nhận, quản lý, chăm sóc, nuôi dưỡng, phục hồi chức năng cho người bị tâm thần tại cơ sở trợ giúp xã hội.

3. Đối với lĩnh vực y tế

- Tất cả bệnh nhân đều có bệnh án quản lý và ghi chép đầy đủ thông tin. Hàng tháng bệnh nhân/người nhà bệnh nhân nhận thuốc tại Trạm Y tế, có một số bệnh nhân nhận thuốc tại Bệnh viện tâm thần Quảng Ngãi (*điều trị ngoài*). Bệnh nhân/người nhà bệnh nhân được Trạm Y tế hướng dẫn sử dụng thuốc đúng liều lượng và chỉ định cũng như được tư vấn từ bác sĩ để chăm sóc điều trị tốt hơn (*hiện có 365 trường hợp người bị tâm thần sử dụng thuốc thường xuyên*).

- Khi người ở địa phương có biểu hiện tâm thần, chủ động hướng dẫn cho người nhà đưa người có biểu hiện tâm thần đi khám, điều trị tại Bệnh viện Tâm thần tỉnh Quảng Ngãi. Trường hợp bệnh nhân mới phát hiện, thông tin từ Bệnh viện Tâm thần chuyển về, yêu cầu địa phương theo dõi, quản lý, cấp thuốc và điều trị theo phác đồ.

³ Phổ Ninh: 01, Phổ Quang: 01, Phổ Nhơn: 01, Phổ Thạnh: 02, Phổ Châu: 01, Phổ Văn: 02, Phổ Khánh 01.

- Hàng năm lập Kế hoạch giám sát, quản lý sức khỏe tâm thần (02 lần/năm); phối hợp với Bệnh viện Tâm thần để kiểm tra sổ sách ghi chép bệnh án, quản lý thuốc tại các Trạm Y tế xã, phường, Bệnh xá Đặng Thùy Trâm và đi đến nhà người bị bệnh tâm thần để kiểm tra sức khỏe.

- Ban Chỉ đạo chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần cộng đồng tại một số địa phương được huy động sự tham gia từ các ban, ngành, hội đoàn thể nên tạo được sự thuận lợi cho việc lồng ghép tuyên truyền, chăm sóc giúp đỡ bệnh nhân. Khi bệnh nhân có các biểu hiện bất thường, gây rối, Ban chỉ đạo vào cuộc và hỗ trợ lực lượng y tế để bệnh nhân đi điều trị tại Bệnh viện tâm thần tỉnh Quảng Ngãi.

4. Đối với lĩnh vực kinh phí, tài chính: UBND thị xã chưa bố trí kinh phí trong công tác quản lý, phòng ngừa người bị bệnh tâm thần và kinh phí phòng, chống bệnh rối loạn sức khỏe tâm thần trên địa bàn.

IV. KHÓ KHĂN, VƯỚNG MẮC

- Lực lượng y tế thôn/tổ dân phố còn hạn chế, khó khăn việc hỗ trợ giám sát, theo dõi, quản lý, giúp đỡ người bệnh phục hồi chức năng.

- Còn trường hợp một số bệnh nhân tâm thần phân liệt bỏ thuốc có biểu hiện sa sút, gây khó khăn việc quản lý và có thể tiềm ẩn gây hại cho cộng đồng.

V. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Kiến nghị Sở Y tế:

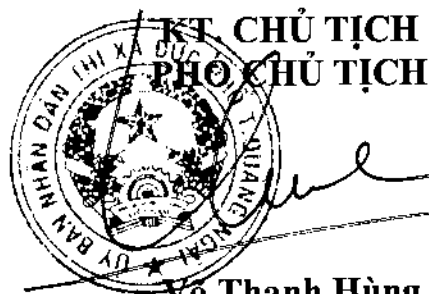
- Hỗ trợ phụ cấp cho y tế thôn trong công tác chăm sóc sức khỏe người bị bệnh tâm thần.

- Chỉ đạo quản lý chặt chẽ người bệnh tâm thần, nhất là trường hợp không dùng thuốc đúng phác đồ điều trị để phòng ngừa hành vi gây hại cho cộng đồng.

UBND thị xã Đức Phổ báo cáo Công an tỉnh, Đoàn Kiểm tra theo dõi, tổng hợp./.

Nơi nhận: *Dq*

- Công an tỉnh;
- Phòng Cảnh sát hình sự - Công an tỉnh;
- CT, PCT UBND thị xã;
- Thành viên Đoàn kiểm tra;
- Công an thị xã;
- Các phòng: Y tế, Lao động - TBXH;
- Trung tâm y tế;
- Bệnh viện đa khoa khu vực Đặng Thùy Trâm;
- Phó Chánh VP_{Dương};
- CVVP;
- Lưu: VT.

Võ Thanh Hùng